

Hoofdstuk 00 - Algemeen

Inleiding

Het handboek Veiligheidsmiddelen omvat de categorie persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM), pictogrammen en kleine brandblusmiddelen (KBM) en geeft informatie over de diverse middelen en hun toepassingsgebied.

Beleid

Om ongevallen- en gezondheidsrisico's te voorkomen, worden technische en organisatorische maatregelen genomen voor de bestrijding van risico's aan de bron. Wanneer deze maatregelen uiteindelijk niet afdoende blijken te zijn, moeten persoonlijke beschermingsmiddelen worden gebruikt als bescherming tegen de nog aanwezige rest risico's. Door gebruik te maken van adequate PBM's en KBM's kunnen deze gevaren worden vermeden c.q. verminderd. Uit de resultaten van een uitgevoerde risico-inventarisatie en -evaluatie moet worden bepaald welk PBM c.q. KBM moet worden toegepast, Zie PBM matrix waarin de te gebruiken PBM's bij specifieke werkzaamheden benoemd zijn, dit verschilt per huisbaas. Deze beschermingsmiddelen voor beroepsmatig gebruik dienen in overeenstemming te zijn met de desbetreffende wettelijke bepalingen op het gebied van ontwerp, constructie en gebruik. PBM's in de categorie 2 en 3 moeten zijn voorzien van het CE-merk.

Binnen de huisbaasgebieden gelden ISBL vaak een aantal voorgeschreven PBM's, bv:

- Helm
- Veiligheidsbril met zijkapjes
- Armen en benen bedekt
- Schoenen met verstevigde neus

Aanvullende eisen per huisbaasgebied kunnen door de huisbaas worden gesteld.

Begripsomschrijving

Persoonlijke **B**eschermings**M**iddelen (**PBM**) of **V**eilig**H**eids**M**iddelen (**VHM**).

○ Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

Onder PBM's worden verstaan:

Beschermingsmiddel bestemd om door een persoon te worden gedragen of vastgehouden als bescherming tegen gevaren

- * een combinatie van verscheiden beschermingsmiddelen die door een fabrikant onderling zijn verbonden
- * verwisselbare onderdelen van een beschermingsmiddel die voor een goede werking ervan onontbeerlijk zijn en die uitsluitend voor dat beschermingsmiddel worden gebruikt.

PBM's zijn in de volgende categorieën ingedeeld:

- Categorie 1:

Deze PBM's mogen door de fabrikant zelf worden gekeurd. Het betreft hier PBM's met weinig risico's voor de gebruiker en vervaardigd voor particulier gebruik en beschermen tegen:

- * mechanische factoren die slechts oppervlakkige letsels veroorzaken (tuinhandschoenen, enz.) * vrij onschadelijke schoonmaakmiddelen waarvan de gevolgen ongedaan zijn te maken (reinigingsmiddelen in verdunde oplossing)
- * de gevaren van het hanteren van warme voorwerpen waarbij de drager niet wordt blootgesteld:
  - aan een temperatuur > 50° C
  - aan gevaarlijke stoten of schokken (handschoenen, schorten voor beroepsdoeleinden, enz.)
- * weersomstandigheden die niet uitzonderlijk of extreem van aard zijn hoofdbedekking, seizoenkleding, schoenen en laarzen, zonnebrillen, enz.)
- * kleine stoten, schokken en trillingen die geen vitale lichaamsdelen treffen en waarvan de gevolgen geen blijvend letsel kunnen veroorzaken (lichte hoofdbedekking ter bescherming van de hoofdhuid, handschoenen, lichte schoenen, enz.).

- Categorie 2:

Onder PBM's aangeduid met deze categorie verstaat men dat:

- * van ieder type PBM een model ter keuring wordt voorgelegd aan de daartoe aangewezen instantie. Wanneer het model voldoet aan de eisen van de richtlijn (en aan de normen wanneer de producent of gevolmachtigde die hanteert), geeft de desbetreffende aangewezen instantie een zogenaamde "verklaring van EG-typeonderzoek".
- * wanneer de PBM's volledig volgens geharmoniseerde normen zijn geproduceerd, de notified body het dossier onderzoekt en bepaalt of de juiste normen op de juiste wijze zijn toegepast.
- * die niet vallen onder categorie 3.

- Categorie 3:

Deze categorie PBM's houden zoveel risico's in zich dat een EG-typeonderzoek niet voldoende wordt geacht. Naast het EG-typeonderzoek is een controle van de productie of van het eindproduct voorgeschreven.

Het betreft PBM's van complex ontwerp die de gebruiker moeten beschermen tegen gevaren die dodelijk zijn of de gezondheid ernstig en onherstelbaar kunnen schaden, en waarvan de gebruiker, naar de ontwerper aanneemt, de acute effecten niet tijdig kan onderkennen. De volgende soorten PBM's vallen onder deze categorie:

- * ademhalingsbeschermingsapparatuur met filters
- * ademhalingsapparatuur die de buitenlucht volledig afsluit
- * beschermingsmiddelen die tijdelijk bescherming bieden tegen letsels door chemische factoren of ioniserende straling
- * uitrusting voor werkzaamheden in hete omgevingen met effecten die vergelijkbaar zijn met die van een luchttemperatuur van 100° C of hoger
- * uitrusting voor werkzaamheden in koude omgeving met effecten die vergelijkbaar zijn met die van een luchttemperatuur van - 50° C of lager
- * beschermingsmiddelen bij vallen van bepaalde hoogten
- * beschermingsmiddelen tegen elektriciteitsrisico's.

Aanvullend moeten PBM's in alle gevallen:

- * geschikt zijn voor de te vermijden gevaren zonder zelf een vergroot gevaar in te houden
- * beantwoorden aan de bestaande omstandigheden op de arbeidsplaats
- * afgestemd zijn op de ergonomische eisen en vereisten m.b.t. veiligheid en gezondheid
- * geschikt zijn voor de drager
- * voorzien zijn van technische gegevens en gebruikershandleiding.
- * indien nodig vergezeld gaan met een adequate training

Iedere PBM moet worden geleverd met alle nuttige informatie in de officiële taal of landstaal. De gebruikershandleiding moet worden geleverd in de landstaal van het gebruik.

○ Kleine brandblusmiddelen (KBM)

Onder KBM's worden verstaan:

- * blusmiddelen die gebruikt worden voor het bestrijden van een beginnende brand
- * door eenvoudige handgrepen in werking kunnen worden gesteld en gehouden
- * dat de bestrijding van brand geschiedt d.m.v. een zich in het blustoestel bevindende vulling
- * waarvan de massa gebruiksklaar niet meer bedraagt dan 20 kg
- * door personen kunnen worden gehanteerd die geen specifieke brandweeropleiding hebben genoten.

Branden worden in de volgende klassen ingedeeld:

- * brandklasse A: vaste stoffen o.a. hout, papier, textiel, plastics, enz.
- * brandklasse B: vloeistoffen o.a. olie, benzine, alcohol, teer, vet, enz.
- * brandklasse C: gassen o.a. aardgas, propaan, butaan, enz.
- * brandklasse D: metalen o.a. natrium, magnesium, enz.

Het blussen van branden genoemd in de bovenstaande brandklasse kan plaats vinden met:

- * brandklasse A: water, water/schuimmiddel en poeder
- * brandklasse B: bluspoeder, schuim en kooldioxide (koolzuursneeuw of CO₂)
- * brandklasse C: bluspoeder en kooldioxide
- * brandklasse D: bluspoeder en fijn zand.

Blusstoffen worden als volgt onderscheiden:

koelende blusstoffen

- * verstikkende blusstoffen
- * chemische blusstoffen.

Een beginnende brand kan met succes worden bestreden met de volgende blusmiddelen:

Natte blusstoffen.

- * water
- * blus schuimen
- * AFFF (Aqueous Film Foam plus water)

Droge blusstoffen.

- * bluspoeder

Gasvormige blusstoffen.

- * kooldioxyde

Voor elk type blustoestel met bijbehorende vulling is een afzonderlijk bewijs vereist. Het type blusser wordt bepaald door de soort vulling en de wijze waarop het blustoestel in werking wordt gesteld en gehouden.

Blusmiddelen moeten worden geleverd met alle nuttige informatie in de officiële taal of landstaal voor het gebruik.

Voorschriften

De verantwoordelijkheid van de huisbaas is dat:

- * d.m.v. de risico-inventarisatie en -evaluatie de persoonlijke beschermingsmiddelen en brandblusmiddelen worden vastgesteld
- * de gebruikers worden voorgelicht en geïnstrueerd over het gebruik van de PBM en KBM
- * de PBM en KBM adequaat worden gebruikt en beheerd
- * controle wordt uitgevoerd op het toepassen en verplicht gebruiken van de voorgeschreven PBM en KBM
- * op- en/of aanmerkingen over de keuze en de toepassing van de PBM en KBM door de medewerkers met hun chef kunnen worden besproken
- * bij het uitbesteden van werkzaamheden aan firma's wordt aangegeven welke PBM's en KBM's moeten worden toegepast, voorzover die nodig zijn in verband met de specifieke gevaren van de desbetreffende installatie of werkplek.

In het handboek VHM, zijn middelen opgenomen die zijn beoordeeld op gebruik, toepasbaarheid, beschermingsniveau door deskundigen in de klankbordgroep VHM. De klankbordgroep VHM is een adviesorgaan op Chemelot, zie annex 1 aan dit hoofdstuk.

Beheerder PBM en KBM : Safety-shop.Sitech@Sitech.nl

De beheerder PBM en KBM is verantwoordelijk voor:

- * verhuur en onderhoud van de middelen
- * het magazijn waar de middelen zijn opgeslagen c.q. worden uitgegeven
- * verstrekken van de gebruiksaanwijzing c.q. instrueren van de gebruiker
- * inzetbaarheid van veiligheidsmiddelen i.o. met deskundige ter plaatse
- * het geven van informatie en advies met betrekking tot PBM's. De keuze voor het veiligheidsmiddel wordt door de verantwoordelijke leidinggevende dan wel de QESH/SHE-officer van de afdeling genomen.

Aanschaf

Alle middelen die in het handboek staan vermeld kunnen via het vermeld artikelnummer, of leverancier product nummer, worden aangeschaft i.o. met de QESH/HES-functionaris. KBM artikelen moeten i.o. met de beheerder VHM (Chemelot Safety Shop (CSS)) worden aangeschaft resp. vervangen of afgevoerd.

Het beheer van de KBM wordt dan overgenomen door de Chemelot Safety shop.

Bij aanschaf van veiligheidsmiddelen wordt er na de eenmalige aanschafkosten uiteraard geen huur meer betaald. De eigenaar draagt dan nog slechts de kosten voor recuperatie en controle/inspectie/repairatie.

Het VHM is eigendom van de klant en het beheer wordt door CSS Uitgevoerd.

Er bestaan voor diverse VHM verplichte onderhouds- en inspectie-intervallen die indien van toepassing door CSS worden uitgevoerd.

CSS verzorgt reiniging, controle en eventuele reparatie of vervanging van het VHM wanneer het VHM door de klant daartoe wordt aangeboden.

Voor nadere informatie omtrent aanschaf van veiligheidsmiddelen kunt u contact opnemen met Chemelot Safety Shop Beheerder Veiligheidsmiddelen, telefoonnummer: 0612654527, of met het secretariaat van de Chemelot Safety shop: Safety-shop.Sitech@Sitech.nl

Verhuur en uitgifte

PBM's en KBM's kunnen worden gehuurd. Uitgifte van de middelen gebeurt via het veiligheidsmiddelenmagazijn Chemelot Safety Shop geb 47-004, langs weg 20. Op afroep kunnen middelen worden bezorgd.

Routedienst

Dagelijks rijden de routewagens van het verhuurmagazijn over de lokatie en off-site om op vaste routepunten bij plants en gebouwen VHM op te halen en af te geven. Het is mogelijk om nieuwe routepunten in te voeren indien dit gewenst wordt geacht.

Klachten, suggesties en vragen

Wanneer u klachten, suggesties of vragen heeft m.b.t. de dienstverlening van PBM en KBM genoemd in dit handboek, dan kunt u terecht bij de Beheerder veiligheidsmiddelen of de referenten voor DSM, SABIC en Research of HES c.q. QESH-functionaris.

Klachten, suggesties of vragen m.b.t. het assortiment, toepassingsgebied, alternatieven, wijziging, enz. dienen bij voorkeur schriftelijk, via formulier van bijlage 2, kenbaar worden gemaakt aan Sitech Safety Shop Beheerder Veiligheidsmiddelen.

Belangrijke telefoonnummers

- Chemelot Safety Shop (Beheer & onderhoud veiligheidsmiddelen): 06-12654527
- Informatie over otoplastieken: www.schoonenberg.nl
- Voor een afspraak voor het brillenspreekuur: 043- 3615025 (niet op maandag)
- Brillen Ritchie optiek: 043-3615025
- Voor een afspraak passessie veiligheidsschoenen (EMMA): 045-5665667

Annex 1

Samenstelling van de klankbordgroep

Vertegenwoordigers interacteren met achterban en zijn aanspreekpunt voor hun achterban.
Vertegenwoordiging in klankbordgroep door Veiligheidskundige en/of inkoper.

Adviesorgaan

De klankbordgroep is een adviesorgaan, de uiteindelijke beslissing over :

- Keuze van PBM's
- Keuze van leveranciers

Doelstellingen van de klankbordgroep

- Actueel houden van het bestaande assortiment van VHM en KBM, en het opnemen ervan in het handboek veiligheidsmiddelen
- Beoordelen van nieuw toe te passen of vervangende VHM
- Behandelen van gebruikersklachten.
- Nastreven van uniformiteit in VHM voor de Chemelot Site (voorkomen wildgroei).
- Beschikbaar stellen van het handboek VHM (via Sitech internet).
- Aanspreekpunt zijn voor alle site users.
- Contacten onderhouden met leveranciers ten aanzien van maatwerk en innovatie en/of specifieke behoeften.
- Kostenbeheersing door het delen van kennis en kunde.
Bij plants en Sitech geldt bovendien dat gezamenlijke inkoop leidt tot lagere inkooprijzen.

Het handboek veiligheidsmiddelen

- De veiligheidsmiddelen die worden opgenomen in het handboek zijn beoordeeld op basis van de geldende normering én op basis van gebruikers ervaring.
- Omdat het handboek op de internetpagina staat is deze voor iedereen bereikbaar.

www.sitech.nl/chemelot-nl

Indien iemand PBM's nodig heeft voor een specifieke toepassing kan de klankbordgroep daarvoor op verzoek een advies geven.

Beoordelen van nieuw toe te passen of vervangende VHM

Indien leveranciers nieuwe of gewijzigde VHM aanbieden dan wordt beoordeeld of:

- Ze voldoen aan de nieuwste normen
- Of er sprake is van gelijkwaardige eigenschappen bij vervanging van een product
- Of er sprake is van toegevoegde waarde in geval van een nieuw product.
- Of het draagcomfort en het gebruiksgemak vergelijkbaar zijn
- Of het veiligheidsmiddel geen nieuwe gevaren introduceert (bijvoorbeeld een ingebouwde bril in helm: stoten tegen helm kan neus beschadigen of omhoog drukken bril met vervuilde handschoen kan oogletsel veroorzaken)

analyze . optimize . maximize .

Klachten

- Via inkoop worden vaak klachten van gebruikers doorgegeven aan de klankbordgroep.
- Deze klachten worden besproken met de leveranciers en opgelost.
- Klankbordgroep heeft als site breed medium meer gewicht / inbreng bij leveranciers en fabrikanten
- Regelmatig overleg (CPO) met leverancier (Plants&Sitech)

analyze . optimize . maximize .

Uniformiteit

Uniformiteit betekent vooral gemak en lagere kosten, waarom?

- Gemak omdat voor site users de VHM herkenbaar zijn en men weet dus dat de VHM voldoen. Soms is vooral bij contractors de goedkoopste oplossing de norm is en deze voldoet lang niet altijd.
- Door een beperkter assortiment is het vaak mogelijk een lagere inkoopprijs te bedingen.

Contacten met leveranciers

- Omdat de leden van de klankbordgroep in contact staan met de leveranciers van VHM is het mogelijk om snel in te spelen op specifieke behoeften.

Delen van kennis en kunde

- Door de samenstelling van de klankbordgroep (inkoop, SHE officers, BBW, Safety Shop) is er veel kennis aanwezig ten aanzien van de veiligheidsmiddelen. Daardoor kunnen we tot betere adviezen komen.